

Dnr: 2021/ASN 0155 013

Granskningsrapport

Hästkons stöd- och boendeenhet

2022 - 03- 08

Eva Lindgren
Yvonne Lavrell

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Syfte	5
3	Metod	5
4	Verksamhetens förutsättningar	6
4.1	Allmänt.....	6
4.2	Om verksamheten	6
4.2	Organisation och ledning	7
4.3	Personal och bemanning	7
4.3.2	Bedömning av verksamhetens förutsättningar.....	8
5	Verksamhetens innehåll och arbetet i verksamheten	8
5.1	Hästkons stöd- och boendeenheter	8
5.2	Kontaktmannaskap, aktiviteter och delaktighet.....	9
5.3	Verksamhetens rutiner och arbetsmetoder.....	9
5.4	Social dokumentation.....	10
5.4.2	Bedömning av arbetet i verksamheten.....	10
6	Kvalitetsarbete.....	11
6.1	Resultat från enkätundersökning.....	11
6.2	Trygg och säker verksamhet	11
6.3	Systematiskt kvalitetsarbete.....	11
6.3.1	Bedömning av kvalitetsarbete.....	12

1 Sammanfattning

Kvalitetsnivå	Bedömning
Grön	Enheten har utvecklat ett lokalt kvalitetsledningssystem som tydligt beskriver enhetens processer och rutiner.
Grön	Verksamheten arbetar systematiskt med att öka kvaliteten i verksamheten.
Gul	Verksamheten behöver utveckla innehållet i genomförandeplanerna.
Röd	Verksamheten måste säkerställa att uppgifter av betydelse för insatsens genomförande dokumenteras i den sociala journalen.

Kvalitetsnivåer

Grön	Grönt visar goda exempel som med fördel kan spridas till andra enheter.
Gul	Gult innebär att verksamheten har områden som behöver utvecklas.
Röd	Rött innebär att verksamheten uppvisar brister som måste åtgärdas.

2 Syfte

Syftet med granskningen är att beskriva kvaliteten i socialtjänstens verksamheter ur ett medborgarperspektiv. Med medborgare menas här de personer som är direkt berörda av den granskade verksamheten. Ansvarig nämnd i Tyresö kommun beslutar årligen om granskningsplan för privat och kommunal verksamhet. Granskningarna utförs av kvalitetscontrollers från enheten för juridik och utredning.

Syftet med granskningarna är bland annat att belysa arbetssätt ur ett kvalitetsperspektiv samt att tydliggöra förbättringsområden som underlag för åtgärder för att förbättra verksamheten.

3 Metod

Granskningen har genomförts av kvalitetscontrollers från enheten för juridik och utredning. Granskningen har omfattat intervjuer med enhetschef, biträdande enhetschef, samordnare, boendestödjare. En enkät lämnades ut till personerna som bor på stödboendet. Enkäten innehöll frågor om bland annat upplevd trygghet och inflytande.

Den sociala dokumentationen som rör enskilda har också granskats. Vid granskningen har kvalitetscontrollers tagit del av styrdokument som rör verksamheten. Förteckning över de dokument som granskats finns under rubriken Referenser.

Resultatet av granskningen återkopplas både muntligt och skriftligt till verksamheten som också har möjlighet att faktagranska innehållet innan rapporten färdigställs. Rapporten överlämnas sedan till ansvarig förvaltning som avgör vilka åtgärder verksamheten eventuellt behöver vidta. Den färdiga rapporten anmäls till ansvarig nämnd.

Kvalitetsgranskningen genomfördes under perioden december 2021 till februari 2022.

Bedömning av verksamhetens kvalitet vägs samman av:

- **Verksamhetens förutsättningar (strukturkvalitet)**
Granskningen utgår från gällande lagstiftning, Socialstyrelsens föreskrifter, kommunens riktlinjer och gällande avtal/överenskommelser.
- **Arbetet i verksamheten (processkvalitet)**
Processer, rutiner och arbetssätt beskrivs och bedöms i förhållande till uppdraget.
- **Måluppfyllelse och kvalitetsarbete (resultatkvalitet)**

Granskningen utgår från Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete¹.

4 Verksamhetens förutsättningar

Här beskrivs verksamhetens förutsättningar i form av gällande lagstiftning, föreskrifter, organisation, ledning, personal, lokaler samt övriga resurser.

4.1 Allmänt

Ett stödboende inom socialtjänsten är enligt Socialstyrelsen² ett boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av tillsyn och stöd. Ett stödboende erbjuder inte vård eller behandling.

Hästkons stöd- och boendeenhet granskades senast 2016 med en uppföljande granskning 2018.

4.2 Om verksamheten

Målgruppen på Hästkons stöd- och boendeenhet är vuxna personer med psykiska funktionsnedsättningar och eller beroendeproblematik. Boendet drivs av Tyresö kommun.

De som bor på Hästkons stöd- och boendeenhet har ett biståndsbeslut enligt Socialtjänstlagen (SoL). Enheten utför insatser på uppdrag av enheten för socialpsykiatri och vuxenenheten i Tyresö kommun.

Hästkons stöd- och boendeenheten ligger centralt i närheten av Tyresö centrum, beroendemottagningen, Wemind samt vuxen- och socialpsykiatrins handläggare. Lokalerna är välplanerade och funktionella, men slitna.

Hästkons stöd- och boendeenhet har sammanlagt tjugosex lägenheter fördelade på tre boendeenheter, samsjuklighetsboende med akutplatser, korttidsboende och stödboende.

Hästkons stöd- och boendeenhet är bemannad dygnet runt, nattetid med två personal. Verksamheten har avtal med ett väktarbolag som kommer till verksamheten om personalen larmar. Personalen på stödboendet ger även stöd till fyra personer som bor på Lupingränd.

I Hästkons stöd- och boendeenhet ingår även stödgruppen som utför boendestöd och bemannar träffpunkten Träffen. Dessa verksamheter ingår inte i denna granskning.

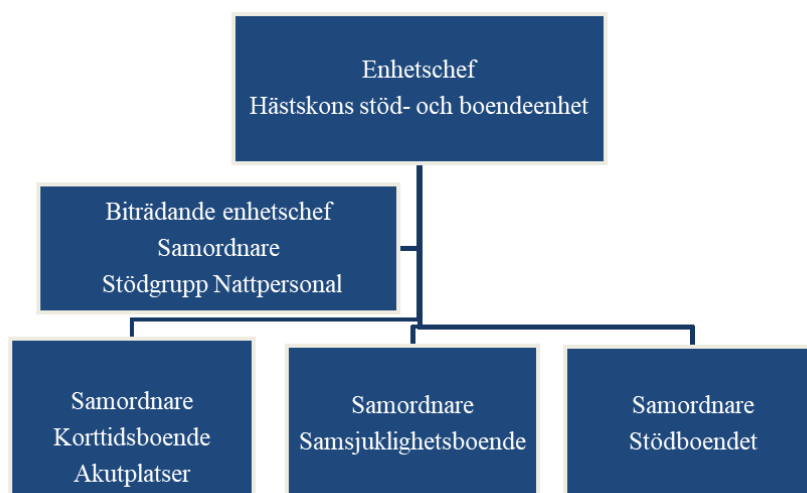
¹ Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9

² [Socialstyrelsen - Tembank](#)

På Träffen kan personer som har en insats från socialpsykiatrin eller vuxenenheten delta i olika aktiviteter bl.a. fika, träna, spela biljard.

4.2 Organisation och ledning

Hästkons- stöd och boendeenhet leds av en enhetschef inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Det finns även en biträdande enhetschef som är samordnare för stödgruppen och nattpersonalen. Det finns en samordnare för varje boendeenhet som har administrativa arbetsuppgifter och är en länk mellan enhetschefen och arbetsgruppen. Varannan vecka har alla samordnare på Hästskon ett gemensamt möte med enhetschefen.

4.3 Personal och bemanning

Hästkons stöd- och boendeenhet har sammanlagt trettio anställda inklusive vikarier. Verksamheten har en låg personalomsättning och har tillgång till timanställda vikarier som arbetat länge.

Den tillsvidareanställda personalen har lägst undersköterske- mentalskötarutbildning som grund och flertalet har gått en grundutbildning i motiverande samtal (MI). I MI-utbildningen ingick ett implementeringsprogram som inte har kunna genomföras fullt ut under pandemin. Implementeringspaketet kommer att återupptas och vara i fokus under 2022. Verksamheten kommer också gå utbildningar för att öka kompetensen om målgrupper och olika diagnoser.

Enhetschefen uppger att han kommer att anställa personer med specialpedagogutbildning vid nyanställning.

Vid intervjuerna framkommer att personalens behov av handledning skiljer sig åt vid de olika boendeenheterna. Personalen vid två av boendeenheterna uttrycker att de är i behov av handledning var 14: dag istället för var 4:e vecka.

Personalen uppger att personer som bor på akutplatserna både hunnit flytta in och ut innan de haft möjlighet till handledning.

Vid granskningen framkommer att den nyanställda får en handledare som planerar och följer upp checklistan vid nyanställning. Utöver detta går den nyanställda några introduktionspass.

4.3.2 Bedömning av verksamhetens förutsättningar

Verksamheten har en bra personalkontinuitet för de boende.

Personalen har den kompetens som behövs för uppdraget.

Verksamheten behöver se över de olika boendegruppernas behov av handledning.

5 Verksamhetens innehåll och arbetet i verksamheten

Här beskrivs de arbetssätt som används i verksamheten för att uppnå de mål som finns i verksamhetens uppdrag. En bedömning görs också av hur verksamheten arbetar för att tillgodose behoven hos den målgrupp verksamheten riktar sig till.

5.1 Hästkons stöd- och boendeenheter

Korttidsboende

Korttidsboendet vänder sig till personer med psykisk funktionsnedsättning och/eller beroendeproblematik. Boendeenheten består av nio små lägenheter med trinettkök och hygienutrymme samt tillgång till gemensamhetsutrymmen.

Samsjuklighetsboende med akutplatser

Samsjuklighetsboendet vänder sig till personer med varaktig psykisk funktionsnedsättning och beroendeproblematik.

Boendet består av fyra små lägenheter med trinettkök, hygienutrymmen samt tillgång till gemensamhetsutrymmen. Boendeenheten delar lokaler och personal med verksamheten som tillhandahåller två akutplatser för bl.a. medicinskt färdigbehandlade enligt LUS.³

Stödboende

Stödboendet vänder sig i första hand till personer med varaktig psykisk funktionsnedsättning. Flera personer har bott länge i verksamheten. Boendeenheten består av tio smålägenheter med trinettkök, hygienutrymme och lokaler för gemensamhetsutrymmen.

³ <https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2017612-om-samverkan-vid-utskrivnin>

5.2 Kontaktmannaskap, aktiviteter och delaktighet

Alla som bor på Hästskons- stöd- och boendeenhet har två kontaktmän. Kontaktmannen har det övergripande ansvaret för stödinsatsen bl.a. för att upprätta genomförandeplanen, göra veckoplaneringar, delta vid nätverksmöten och ge stöd vid myndighetskontakter.

De som bor på korttidsboendet har egna matdagar för att möjliggöra delaktighet vid förberedelse och tillredning av middagen.

Varje boendeenhet har gemensamhetsutrymmen och ett kök för gemensamma måltider.

Verksamheten har husmöten gång per månad då boende har möjlighet att lämna synpunkter och önskemål på innehållet i verksamheten. Det finns ett anslag på anslagstavlan där boende kan skriva in saker som de vill ta upp vid mötet.

I verksamhetens gemensamhetsutrymmen som riktar sig till alla boendeenheter finns bl.a. ett gym, biljardbord, dattavla och ett pingisbord. En gång per månad ordnas gemensamt fika. Verksamheten erbjuder även utflykter och andra gemensamma aktiviteter.

5.3 Verksamhetens rutiner och arbetsmetoder

Enheten för socialpsykiatri och vuxenenheten i Tyresö kommun förfogar över platserna och beslutar om vilka personer som ska få en plats på Hästskons stöd- och boendeenhet.

När personen flyttar in går personalen igenom en checklista tillsammans med den enskilde. Det finns allmänna tilläggsregler till hyresavtalet som de som flyttar in får godkänna via skriftliga överenskommelser. Det kan även finnas individuella regler exempelvis att blåsa i en alkoholmätare morgon och kväll. De personer som bor i verksamheten ska vara hemma kl. 22.00 om de inte meddelat annat.

Verksamheten har tydliga rutiner framtagna för verksamhetens arbete med den enskilde. Det sker en planering och uppföljning tillsammans med den enskilde varje vecka.

Hälso- och sjukvård

Hästskons stöd- och boendeenhet har hälso- och sjukvårdsinsatser från det kommunala hälso- och sjukvårdsteamet, HSV-teamet, som består av sjuksköterskor, fysioterapeut och arbetsterapeut. Ansvarig sjuksköterska, fysioterapeut och arbetsterapeut kommer till verksamheten en gång i veckan och vid behov.

Samverkan

Ledning och personal tycker att de har en bra samverkan med bl.a. enheten för socialpsykiatri, vuxenenheten, WeMind psykiatri i Tyresö och HSV-teamet.

5.4 Social dokumentation

Social dokumentation är ett samlingsnamn för genomförandeplaner, journalanteckningar och andra dokument som har betydelse för insatsens genomförande. Den sociala dokumentationen är lagstyrd och syftar till att säkerställa den enskildes trygghet och rättssäkerhet samt möjliggöra uppföljning av genomförda insatser. För att möjliggöra en systematisk uppföljning ska den sociala journalen innehålla uppgifter om faktiska omständigheter och händelser av betydelse i insatsens genomförande.

Syftet med genomförandeplanen är att skapa tydlig struktur för genomförandet och uppföljningen av en beslutad insats. Genom planen tydliggörs både för den enskilde och för personalen vad som ska göras, vem som ska göra vad, när och hur.

Social dokumentation på Hästskons stöd- och boendeenhet

De genomförandeplaner som granskats är upprättade utifrån den enskildes egna mål, så kallade SMARTA mål (Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt Tidsatt). I målen är det tydligt beskrivet vad som ska göras, vem som ska göra vad, och när dessa mål ska följas upp.

I vissa planer saknas uppgifter om vad som ska göras, vem som ska göra vad och hur det ska göras för de personer som har ett större behov av stöd än det som finns beskrivet i de egna målen.

I den sociala dokumentationen finns dokument som saknar uppgifter om vem som skrivit dokumentet och när?

I den sociala journalen saknas dokumentation om händelser av vikt bl.a. viktiga handlingar som rör den enskilde, inhämtade samtycken, uppföljning av genomförandeplanen och information om veckoavstämningar. I den sociala journalen finns även ovidkommande, överflödiga uppgifter och personalens egna värderingar om enskildas känslolägen.

Vid granskningen har enhetschefen påbörjat ett arbete med att förbättra den sociala dokumentationen.

5.4.2 Bedömning av arbetet i verksamheten

Personalen på Hästskons stöd- och boendeenhet har tydligt brukarfokus i sitt arbete.

Verksamheten behöver utveckla innehållet i genomförandeplanerna.

Verksamheten måste säkerställa att uppgifter av betydelse för insatsens genomförande dokumenteras i den sociala journalen.

6 Kvalitetsarbete

Verksamhetens kvalitet ska enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem (SOSFS 2011:9), kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas.

6.1 Resultat från enkätundersökning

Enkäten lämnades ut till alla boende på Hästkons stöd- och boendeenhet. Tretton personer har svarat på enkäten. Samtliga har svarat att de får ett bra bemötande av personalen. De tycker att de har inflytande över planeringen av stödinsatserna.

6.2 Trygg och säker verksamhet

Det finns rutiner för riskbedömningar inför att personer flyttar in i verksamheten. Verksamheten genomför fortlöpande riskbedömningar som följs upp vid verksamhetsmöten.

De intervjuade vet var de ska vända sig om de uppmärksammar våld i nära relationer.

För att informationsflödet mellan arbetspassen ska säkras har verksamheten muntlig överrapportering.

Vid granskningen framförs att verksamheten arbetar för att hålla en hög personalkontinuitet för boende bl.a. vid vikarietillsättning.

Den personal som intervjuades har kännedom om innebörden av rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah.

6.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Arbetsmarknad- och socialförvaltningens riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete för IFO-verksamheter⁴ ligger till grund för verksamhetens kvalitetsarbete. Syftet med ett ledningssystem är att skapa en systematik för att säkra och utveckla kvalitet.

Enhetschefen har byggt upp ett lokalt kvalitetsledningssystem för boendeenhetens processer och rutiner som personalen kan nå via sitt skrivbord på datorn. Vid granskningen framkom att arbetssättet inte var helt förankrat i personalgrupperna. Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete med att säkerställa att systemet för verksamhetens rutiner och processer tillämpas i hela verksamheten.

Vid granskningen är verksamheten mitt i ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i verksamheten. Flera aktiviteter har lagts in i enhetsplanens målarbete för 2022. Verksamheten ska bl.a. arbeta med implementeringen av

⁴ Antagna av Arbetsmarknads och socialnämnden 2020, Dnr 2020/ASN 0002

genomförandeplaner med smarta mål (SMART) och ta fram egna brukarundersökningar. Workshops om genomförandeplaner enligt SMART kommer att genomföras under 2022. Enhetschefen ska genomföra dokumentationsgranskningar för sex slumpmässigt utvalda personer varje månad under 2022 för att säkerställa att dokumentationen genomförs enligt de krav som ställs. En mall för skriftliga klagomål ska tas fram första kvartalet 2022.

Verksamheten har haft utökad tid avsatt på arbetsplatsträffar för att göra personalen delaktig i arbetet med målen inför enhetsplanen 2022.

6.3.1 Bedömning av kvalitetsarbete

Enheten har utvecklat ett lokalt kvalitetsledningssystem som tydligt beskriver enhetens processer och rutiner.

Verksamheten arbetar systematiskt med att öka kvaliteten i verksamheten.

Verksamheten behöver se till att samtlig personal använder det lokala kvalitetsledningssystemet.

Referenser

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete SOSFS 2011:9

Socialtjänstlagen

Föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS, SOSFS 2014:5, Socialstyrelsen 2014.

Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten, Socialstyrelsen

Tyresö kommuns riktlinje för systematiskt kvalitetsarbete för IFO verksamheter inom arbetsmarknad och socialförvaltning, (2020/ASN 0002)

Granskningsunderlag:

Hästskon stöd- och boendeenhet kvalitetsledningssystem

Personalens utbildning och erfarenhet

Personalens schema och bemanning